

Cijena lista:
 U maloprodaji K 10
 Mesečno 3 —
 Trimestro 8 —
 Oglasi 20 i 4 mm visoki 18 cm dug prostor.

Trak i naklada:
 Tiskara JOS. KRMPOTIĆ u Puli.
 Odgovorni urednik: Josip Hain u Puli.
 Uredništvo se nalazi u Štarnskoj ulici 24

izlazi u Puli, svaki dan u 5 sati ujutro.

Wilson odaslao Njemačkoj odgovor.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Bee, 9. svibnja. (D. u.) Službeno se javlja:
 Nema nigdje osobitih događaja.
 Zanimjen poglavice generalnog stožera pl. H. Ober, podmaršal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 9. svibnja. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:
 Zapadno bojište

U svezi s uspjehom postignutim na vrhu 304 osvojili smo na juris više neprijateljskih jaraka, koji se nalaze južno od brežuljka Tourentin. Pokušaj neprijatelja, da osvoji opet upotrebom jakih sila izgubljeno zemljište na visocini 304, izjavio se s teškim njegovim gubitcima. Isto tako nису imali uspjeha francuski napadaji na istočnoj obali Meze kod imanja Thiaumont. Broj tamno zarobljenih Francuza iznosi 3 časnika i 375 monaka. Zapišljeni smo 9 strojnih pušaka.

Na ostalim frontama nema ništa osobita, osim raznih uspješnih poduzeca naših odjodina.

Vrhovno vojno vodstvo.

Događaji na moru.

Prigodom izvidničke vožnje imale su dvije naše torpednjace sjeverno od Ostende 8. o. ruj, prije podne kratki okršaj s 5 engleskih razarača. Kod toga ostetile su nekoliko topovskih hicem jedan razarač. Naše su se torpednjace povratile neostete.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 9. svibnja. (D. u.) Glavni stan javlja:

Iračka fronta.

U odsjeku Felahie ništa važna. Nabujali su valovi rijeke Tigris uništili na jednoj i na drugoj obali po dio jaraka. Mi smo svoje opet povratili.

Prem da ne neprijatelj, prije nego nam je Kut-el-Amara predao, dio topova i ratnog materijala uništio, dio pak u Tigris bacio, ipak iznose do sada izbrojeni komadi plijena, što se ga može za porabu povratiti, 40 topova raznog promjera, 20 strojnih pušaka, 5000 pušaka, 2 broda, 4 automobila i 3 letjela. U rijeku pobacano oružje i municija vaditi će se malo po malo.

Kaukaska fronta.

Ništa nova.

BRZOJAVI.

Rat.

Prema Bagdadu!

Bukaresht, 9. Prema vijestima turskog glavnog stožera započeli su izvorne tursko-ruski bojevi u smjeru prema Bagdadu. Po prvim su vijestima turske vojske silo suzbile Russe.

Turski uspjesi kod Šejk-Osmana u mjesecu ožujku.

Carigrad, 9. svibnja. (D. u.) 10. ožujka bila je pokušala neprijateljska vojna sila, koja se je sastojala od pjesadije i konjanstva, da napadne naše odijeljene kod Afosa sjeverno od Šejk-Osmana, ali je bila subitveno ostavljena mitivi i ranjenih. 15. i 16. ožujka poduzela su naše čete iznenadnu navalu na čete odaslane protiv Armada, sjeveroistočno od Šejk-Osmana, koja im je potpuno uspjela. Nakon što im se neprijatelj kroz dva sata opirao, napustio je Amada te se je morao povući na jug uza svu zastilu svojih teških topova, što ih je iz Šejk-Osmana dovukao, te krasarice, što je bila istočno od Amada usidrena. Neprijatelj je to izgubio 7 časnika i više nego li 3000 sto mitviti, što ranjenih. Nasi su nasuprot gubitci iznasil samo 30 monaka.

Potopljeni brodovi.

Brest, 9. (D. u.) Njemački podmornica razarila je engleski jedrenjak „Zalgate“, dva člasnika i desetorica od momčadi su spašeni, dočim je sudbina četnajstorice nepoznata.

Veliki engleski parobrod nastradao.

Amsterdam, 9. (D. u.) Po vijesti Lloydove agencije nalazi se u stanju tonuća veliki parobrod društva Wilt Star „Cumric“ (13.096 L). Nije imao nijednog putnika. Vraćao se je s raznimlikim tovarom u Englesku.

Austro-Ugarska.

O odkokivanju velikog admirala Hansa.

Bee, 9. (D. u.) Raspravljajući o imenovanju admirala Hansa velikim admiralom, ističe „Friedenblatt“, da je time iskazana izvanredna počast i nosiocu novog vojnogčkog odkokivanja i čitavoj ratnoj mornarici. List ističe zatim, kako brojem puno manja a, u mornarica ne samo da je držala u stalošteopitnoj udaljenosti puno brojni entuzijasti mornarici, nego je i postigla velikih uspjeha u ofenzivi, te se je pokazala pobjedničkom. Ta u a, u mornarici živi duh vojne snage izvješt Tegelhoffa, koji je umio da i slabijim silama znanjij najsjajnijih pobjeda; ta na njezinu: čelu stoji mir, koji je u njegov odražju živim taj sveži na horu, spremni duh i koji ju može voditi do velikih djela. Veliki je admiral Haus dosta veliki admiral, kao vojđa i ustvaritelj, kao izgled i učitelj.

Njemačko-amerikanski spor.

Wilsonove izjave.

Amsterdam, 9. (D. u.) Po ovdasnjem listu „Times“, iz Washingtona: Poluslužbeno se javlja, da će Wilson prama svakom pokretu mira isto stanovite zauzeti kao dosada. On može samo onda posredovati nastupiti, ako su obje stranke time zadovoljne.

London, 9. (D. u.) Reuter javlja iz Washingtona, da je američka vlada odaslala jučer odgovor na njemačku notu, koji sadržaje samo dvjesto riječi.

Rotterdam, 9. (D. u.) Po listu „Maasbode“ javljaju listu „Central news“ iz Washingtona: U upućenim krugovima osigurava se, da je Wilson jedinstveno odbio molbu papra za posredovanje u korist europskog mira.

Njemačka nota i Americi.

Berlin, 8. „Vossische Zeitung“ javlja iz Londona: Listovi javljaju iz Washingtona, e je Wilson odolio, da prihvati njemačku notu.

Kopenhagen, 8. List „Politiken“ javlja: U Washingtonu izjavljaju sve osobe, koje su u neposrednom dotiru sa Wilsonom, da on smatra rasprave gledi ratarovanja s podmornicama zaključeno. Uzima se kao izvjesno, da ne će američka vlada upuće ni odgovoriti Njemačkoj na njezinu notu.

Balkan.

Italija proti srpskim čeznjama glede Jadrana.

Lugano, 8. Ministar je izvanjih posala Sominio imao jučer podnju konferenciju sa srpskim poslanikom Ritičević, u kojoj je ponajviše bilo govora o protivljenju Italije proti srpskim čeznjama glede Jadrana. Oduševljeni je primitak srpskog ministra predsjednika Pasića u Petrogradu izazvao u Rimu veliku zlovolju.

Filipescu o mirovnim uvjetima četvornog saveza.

Bukaresht, 9. Kod posvećenja klubske zgrade u Krajovi držao je Filipescu govor, kojim je prvi put iz svoga posjeta u Rusji javno nastupio. On je izjavio, da nepokolebivo vjeruje u pobjedu četvornog saveza, sve ako ta pobjeda i ne će biti ikooka jako dalekošezna. No četvorni savez upuće i ne treba lakove pobjede, jer neide za osvajanjem, nego samo nastoji, da pomogne pravodnosti do pobjede. U prvom se redu može tražiti zadovoljstina za Belgiju i Srbiju, a iza toga bi se imali ostvariti zahtjevi Francuske i Italije. Rusija, da svoj skromno u prikrajku i traži samo oporab Dardancla za slobodan prijevoz. Uz tu vijestu može Njemačka u svako doba da ima mir.

Bugarsko odaslanošte u Berlinu.

Berlin, 9. (D. u.) Državni je kancelar primio u palači državnog kancelara odaslanošte bugarskog saboranja. Prisustvovali su kod primanja austro-ugarski i turski poslanici, brojni zastupnici Reichstaga, državni tajnici Delbrück, Jagow, Helfferich i Solf, najviši ruski ministri, šef admiralrskog stožera, šef generalnog stožera. Molitke te mnogo inih ličnosti. Državni je kancelar držao nagovor, u kojem je osigurao bugarske odaslanošte da su

prijateljski i srdačno dočekani. Govornik je spomenuo, kako se je u ovoj palači državnog kancelara održao berlinski kongres, na kojem je Bugarska opet oživjela kao nova država; osvrnuo se je na golomi razvlatk, što ga je Bugarska doživjela vojnom lud hrabrog naroda do i junastvima njezine sjajne vojske. Državni je kancelar osjeo- bito iz znanja, kako su i njemačke države bile opkolene svuda na okolo od neprijatelja, kako su morale vjeli hvatati se mača i podignuti se vrlo prijevornim radom. U svemu si je čudnovato jednaka sudbina obili naroda.

Što će odaslanski vidjeti i čuti podati će im jamstvo, da naše slavno bratstvo ovdjega odgvara lijepoj zajedničkoj budućnosti međusobnih prosjektivih i gospodarstvenih interesa. Državni je kancelar spomenuo više nego li šestdeset odnosa između Njemačke i Bugarske, što su se opet obnovili prigodom susreta njemačkog kaisera i bugarskog cara u Nisu. Govornik se je osvrnuo osjećajima zahvalnosti i divljenja na požrtvorni rad bugarskog kralja za dobrobit Bugarske i na njegove sjajne državničke sposobnosti te je oduševljeno kličnuo bugarskom kralju „Živio!“

Podpredsjednik se je slobodno Memeloff zahvalio državnim tajniku na primitiku; istaknuo je, slaveći snagu Njemačke, donojljubje i moralna svojstva njemačkog naroda, što dokazuje da je Bugarska prava odabrala svoje mjesto, te da ni naju biti Bugari uz lok lakvim saveznicima, sigurni da će ostvariti svoje nacionalne sanje. Bugari hoće lojalno i vjerno sprovesti sve do konačne pobjede saveznika da se bore na njezinoj strani. Govornik je istaknuo nadu, da će Njemačka i Bugarska ostati uvijek svezane zajedno prijateljstvom, koje sretno kače. Izrazio je svoje divljenje njemačkom caru, kojemu je kličnuo „Živio!“

Na to je stiglijo razgledanje palače državnog kancelara i zabava u društvenim prostorijama.

Basel, 9. Prema listu „Journal des Journaux“ ima se u gorjoj Elzeaciji glede bojeva zabilježili novu jedan pojav: Francuzi prave sad iznajorije u Suedlajn pokuse sa svojim novim teškim topovima od 40 centimetara.

Amsterdam, 9. U jednom svom izvješću saopćuje engleski admiralat obzirom na vijest njemačkog admiralskog stoja od 7. o. m. j., da su dva engleska pomorska letjela isteznula. Ljetjela jednog od letjela da se je našla na moru, a isto tako i pojao za spasavanje njegovog motričara.

Lugano, 9. List „P'polo d'Italia“ javlja, da je talijanska vlada preuzela u vlastite ruke i nporuču dvije rimske tvornice stakla u vojne svrhe. Isti listi javlja, e namjerava vojna uprava do polovice maja kod svih četa osim kod karabinijera uvesti kacige od čelika po francuskom uzoru. I perjanice su bersaljeri za vrijeme trajanja rata uklonjene.

Berlin, 9. (D. u.) Prema listu „Tempe“ iskrean je španjolski parobrod u luci Villas Garcia 18 sto monaka, što časnika francuske jedrenjace Marie Molinos, što ju je njemačka podmornica potopila.

London, 9. (D. u.) Službeno. Bila su istreljena u Dublinu daljaja 4 buntovnika, 22 ih su bila osudjena na oduže kazne zatvorom.

Bojne poljane.

Strateški položaj — Mezopotamiji. — Ruske operacije u Perziji. — Engleska i Rusija u Perziji. — v. d. Goltz. — Polozaj u turskoj Armeniji. — Europejske fronte.

Turska pobjeda kod Kut-el-Amare znači sa strategskog stanovista više operacija i početak novog strategskog položaja. Zadaća će Engleza biti, zapriječiti turske ofenzive prema Basri. U tu će se svrhu morati oni povući do Korne, jer tek odlazke mogu iz jednog položaja da isto- točno gospodariju nad Eufratom i Tigrisom. Svakako li Englezi i u tom slučaju bili odlazljeni preko 50 km od česte Arka-Basra, te bi bili prisiljeni, da u situaciji operacije Turska, kada bi ovi poslali svoje čete preko Akra, da konačno uzamku do Basre, gdje bi oni mogli u oti Basra-Soleir kriti obasne predjele Schati-el-Araba i spojne ceste, koje koje Muhammede vode u Perziju. U koliko su Tursi u stanju, da poduznu opsežnu ofenzivu došlo u koliko se lakva njihova ofenziva slaže sa ostalim njihovim operativnim planovima, o tome se na temelju starih vijesti ne može srediti.

Ako su Rusi svojim napredovanjem u Perziji htjeli ogrožiti tursku iručku vojsku, to se danas može utvrditi, da su oni prekosno došli, Radi perzijsko-mezopotamskih grančinih gora moglo se je već unaprijed znati, da rusko ugrožavanje

nije has tako pogibljivo, kako su ga smatrале eu- entinane novine. Sada, nakon što su Tursi za po- bjeđe kod Kut-el-Amare došli do. operative slo- bode, ne bi imalo eventualno rusko prodiranje preko Kirmanšaha i Kerinda u Mezopotamiju dosta izgleda. Turski prosti, koji je iz pobjede nad Englezima poraosa, inati bi mogao kao posljedice, da bi Rusi teže mogli čuvati i održati sveze za svojim ledjima.

Ruske operacije u Perziji daju narjavati, da ide tu ruska politika većim dijelom svojim vlasti- tim putem. To dokazuje činjenica, što njevsi Rusi operirali prama Kirmanšahu svim svojim silama, što bi jedino moglo odgovarati namjeri podupira- nja engleske strategije. Oni su nasuprot prodri- jakom kolonom do Isfahanu, te su po svojoj prilici isli i južnije prama Kirmanu. Takvo se postupanje može tumačiti samo kao želja, da vojnici osigra- ju svoju političku interesnu sferu te da ju i dalje prošire prema jugu.

Međusobna englesko-ruska obećanja ne mogu ništa promijeniti na činjenici, da je Perzija pro- druje, gdje se politički interesi Engleza i Rusia ostro koče. Značenje ruskih stečevina u Perziji bit će dotle sumnjivo, dok si Rusi ne prokrepe put do jedne luke u perzijskom ili u omanskom za- ljevu. Dodaje li Rusija do toga, to ona time ugro- zava samogospodstvo Engleza u perzijskom zaljevu. Ta politička činjenica mogla bi uprivati na daljni strateški razvoj u Perziji.

Pobjedi kod Kut-el-Amare mnogo je pripo- mogao v. d. Goltz, kojemu nije bilo sudjeno, da vidi u-pjelje svoga rada. Njegov nasljednik ima da odluči, da li će se moći težište operacija ostaviti u Mezopotamiji ili ga pako prenijeti u zapadnu Perziju. To će se pitanje svakako skoro riješiti.

Turskoj Armeniji vrše se lok priprave. Rus- sko službeno izvješće od 1. svibnja malo prejakio iskoristiće nepoznavanje geografskog položaja kada velli: „U straji Dabackir krenuli su naši konaci osvojeno prama zapadu“. Turska linija ide u okoli- Maša i Sertja preko gorske koče armenskog Taurusa, te je u zračnoj črti odaljena od Diar- bekira preko 100 km. Ruski je dakle izvještaj has tako smjšan, kosto bi bio njemački, kada bi iza kakvog malog uspjeha javljao, da su Francuzi bili bačeni u smjeru prema Parizu.

U sjevernom dijelu fronte kusalni su Rusi, da polazeći iz Trapezunta osvoje zemljište prama Kinan Ardanu, izogospodaru Trapezunta, više radi toga da mogu održati Trapezunt od navale sa kopna, nego u ofenzivne svrhe.

Na europskim se frontama opaža i u Francuskoj i u Rusiji izvanredna kača djelatnost letiaca. To bi moglo značiti, da se sa obje strane kusa, e bi se što prije i što točnije moglo ustanoviti gibanje četa za frontom, te da se neprijatelj u- energično prijeti lakvi upogled. Inače su se na nekim- njemista francuske fronte vještli žedriki bojevi, ali se fronta čete, lva povrdjen nazor, da nije osvojeje Col di Lana donijela Talijanima drugih strateških uspjeha. Prama ruskim vijestima pred- stavlja su Rusi dobre ruske čete sa europske fronte u Kaukazu. Iz toga se može zaključivati, da se Rusi pripravljaju i bi mogli u slučaju turske ofenzive održati ono što su osvojili. Bila bi čta velika po- greška misliti, da su se oni trajno odrekli ofen- zive na svojoj zapadnoj fronti. Osobito neče oni odbijati svoje fronte blizu rumunjske granice, tako odalbiti, da ne bi mogli svoje diplomatske korake u Bukarestu poduprijeti više li manje odnuejućim eventualnim napadajem.

Podpisujete ratni zajam!

Njemačka nota.

(Nastavak i svršetak.)

njemačka vlada unateč tomu odlučuje na krajnju koncepciju.

uzrok je tome što joj kod njezine odluke u prvom redu leđje pred očima više nego li stotojno prijateljstvo između oba velika naroda, a zatim pomisao na tešku nesreću, koja bi zadlesila sav prosvjetski svijet, kad li se proširio i produžio ovaj grozni i krvavi rat. Samosvjet o jakosti Njemačke dozvolila je njemačkoj vladi (svipat za svaki slučaj) misliti, da otvarajući i pred očijelom svije- tom, da ne bi mogli svoje interese Njemačke. Ona je li- ne uzalud, da ne ovisi o tjoj, ako se mir bude još duže uskraćivao evroprim narodima. Tim već pravom smije njemačka vlada izjaviti, da se ne bi mogla opravdati pred čovječanstvom i pred povjesću, kad bi se nakon rata, koji svo već traje 21 mjesec, pustilo, da se pripremo prijava, što je naslado pravici podmorničkog rata, znasti tako, da se li time obiljno ugrozilo mir između njemačke i američkoga naroda. Njemačka je vlada odlučila, koliko je u njezinim silama, da zapri- jeđi takav razvoj. Ona je u isti mah vojna, da primene svoje zadnje, kako je se za sve vrijeme dok još traje rat, ograničilo ratarovanje na zarače- ne boje sine sila, kako bi se dakle postojio čij, koji obuhvata slobodu mira i u kojem je njemačka vlada jos danas jednodušna s vladom Udroženih Država.

Imajući na umu ovu misao, saopćuje njemačka vlada vidi Udroženih Država, da je nalozila njemačkim pomorskim silama, da u skladu s općim temeljnim načelima međunarodnoga prava u zaustavljanju, pretraživaju i razaraju trgo- vачkih brodova također unutar pomorskoga rat- nog područja.

Svakovrsne pisarničke potrepčnosti za urede, trgovce i privatnike dobiva se u papirnici Jos. Krmpotić u Puli.

